

poučne spise razne vsebine vsakemu po 35 gld., v obsegu $\frac{1}{2}$ tiskane pole. Najbolje ustrezajo družbinemu namenu: razprave o narodnem gospodarstvu, pouki iz pravoslovja, prirodoslovja in zdravilstva, črtice iz cerkvene ali posvetne zgodovine, potopisi, životopisi slavnih mož i. t. d. Zlasti pesni, izbrane zastavice, uganke, smešnice in sploh spisi pošteno šaljivi bodo jako dobro ustregli. Rokopisi naj se družbinemu tajniku pošiljajo do 1. majnika 1882. brez podpisanega imena, katero naj se priloži v zapečatenem listu. — Prisojena darila bodo izplačana na god sv. Mohorja dne 12. julija 1882. — Dohodkov imela je družba 26.656 gld. 56 kr., potroškov 26.648 gld. 63 kr., prebitka je tedaj 7 gld. 93 kr.

Štefan Modrinjak. Spisal Božidar Flegerič. Založil Maks Robič. V Celovci. Tiskala družba sv. Mohora 1881, 16 str. v 8^{ki}. — Pred dobrim mesecem praznovali so štirski Slovenci v Središči slavnost na čast slovenskemu pesniku Štefanu Modrinjaku. Kdo je ta slovenski pesnik? vprašal se je marsikdo o tej priliki, ko je čital po raznih listih vabila k Modrinjakovej svečanosti, kajti le malokdo se je spominal, da je bral kedaj kakšno pesen Modrinjakovo n. pr. v Macunovem l. 1850. na svitlo danem „Cvetji“ na 208. str.; ali da je sploh čul imenovati njegovo ime n. pr. v Vrazovej zbirki „Gusle i Tambura (1845)“, kjer na 136. str. Vraz priobčuje Modrinjakovo basen „Jašac“ ter se ga tudi dalje od 155. do 160. strani spomina, z navdušenim besedami imenuje ga štajerskega Vodnika in Jarnika. No, veseli nas, da nam je gosp. Flegerič nekoliko, — dasi ne veliko več — povedal o tem Vodniku (?) štajerskem. Iz njegovega spisa posnemamo, da se je Modrinjak porodil 23. decembra 1774. l. v Središči, da je študiral v Varaždinu in Gradci, potem kaplanoval po raznih krajih spodnještajerske zemlje ter naposled umrl 8. oktobra 1827. leta pri sv. Miklavži imovit župnik, a kakor piše Vraz (158 str.) „nerado gledan od poglavarah svojih porad njekojih stvari, u koje se slobodan taj um nije mogo skučiti, zanemari se sasvim pijuči preko mjere, da u pitju zaboravi tuge i žalosti svoje.“ Po smrti Modrinjakovej pride iz mesta pisar M—rič popisovat njegovo ostalino, a to človeče „svako pismo, na kojem je vidio slova slovenska, podera, pa onako poderano baci kroz pozor u dvorište medju smjeti.“ Samo nekoliko pesnij Modrinjakovih ohranilo se je slučajno v rokopisu. Te pesni Vraz imenuje „žezeno zlato, pravi ures poesie slavljanske“. A dasi je ta hvala gotovo pretirana, vender bi bilo hvaležno delo te pesni zbrati ter na svitlo dati, in gosp. Flegerič bi z izdavo Modrinjakovih pesnij Slovincem gotovo še bolje ustregel nego jim je s svojim skromnim životopisom. Ako pa g. Flegerič misli, da bi se bil iz Modrinjaka porodil pesnik Vodnikove vrste, da je našel takšnega blagodušnega in naobraženega voditelja, kakeršen je bil baron Zois Vodniku, jako se moti. Zdi se nam, da se Slovenci z óne strani Boča lóže nauče pisati pravilne hrvaščine nego pisne (karantanske) slovenščine in da je Stanko Vraz Slovincem „uskočil“, temu je v prvej vrsti iskati narodopisnih uzrokov.

Odbor za izdajanje slovensko-nemškega Wolfovega slovarja imel je 1. oktobra v knezoškofovskem poslopji čez delj časa spet sejo, v katerej so odborniki poročali o svojem delovanji zadnje mesece. Ker so starejši pisatelji, in tudi mnogi novejši, uže izpisani v Cafovej in Miklošičevej zbirki, ki bodeta novemu slovarju služili v podstavo, zdela se je odbornikom sprva najvažnejša naloga te dve zbirki dopolniti z izpiski iz novejših pisateljev slovenskih od l. 1873. dalje. Za tega

delj so se v zadnjih mesecih izpisali: Cigaletov in Janežičev slovar, Cigaletova terminologija, „Novice“ in Stritarjev „Zvon“, vse knjige „Družbe sv. Mohorja“ in „Matiče slovenske“, Jesenkovi in Levstikovi spisi. S tem se je nabralo ogromno novega materiala in jeden navzočih gospodov odborikov je obljubil oskrbeti, da se ta material uredi po abecednej vrsti. Zaznamenovale so se potem nekatere knjige, katere bi bilo še treba izpisati, tako n. pr. državni zakonik. Kadar se to dovrši, pričel bode odbor s končno redakcijo slovensko-nemškega slovarja.

Jurčičev spomenik je postavljen. V priprostem starogrškem zlogu po načrtu pariškega arhitekta Le Blanca ga je krasno iz sežanskega marmorja izdelal gosp. kamnosek V. Čamernik v Ljubljani. Visok je 3.20^m, širok 1.40^m ter pokriva do malega vso zadnjo stran Baumgartnove kapele, v katero je vzdian. Spomenik ima ta napis:

Josip Jurčič,

rojen na Muljavi blizu Krke 4. marcija 1844.,

umrl v Ljubljani 3. maja 1881. leta.

*Svojemu pisatelju in prvoborniku postavil
hvaležni narod slovenski.*

*Tvrd bodi, neizprósen, mož jeklen,
Kadár braniti je čestí in pravde
Naródu in jeziku svojemu.*

Tugomer, V. 8.

Spomenik in grob pokojnega pisatelja obdaje osobito lepa temnosiva železna ograja, delo ljubljanskega ključaničarja g. L. Zelenca. Ves spomenik vzbuja občno pozornost in zadnje dni ga je ogledovalo mnogo ljudi.

Za Jurčičevo ustanovo, iz katere se bodo nagrájali izvirni slovenski leposlovni spisi, nabrali so notranjski domoljubi doslej **715 gld.** Omenjati nam je, da „Jurčičeva ustanova“ ni v nobeni zvezi z novci, katere nabira osnovalni odbor za Jurčičev spomenik. Iz teh novcev hoče osnovalni odbor, kakor je obljubil v svojem oklici od 14. maja t. l., pokojnemu pisatelju najprej postaviti primeren spomenik na grobu in to točko je osnovalni odbor tudi že izvršil; dalje namerava v Jurčičevi rojstni hiši vzdati spominsko pločo, kar se bode najbrž zgodilo o Duhovem prihodnjega leta; in naposled bode iz teh novcev osnovalni odbor oskrbel lično izdajo vseh spisov Jurčičevih, ki se v kratkem prično tiskati v „Narodnej tiskarni“. Iz čistega doneska Jurčičevih spisov bode osnovalni odbor podpiral slepo dveinsedemdesetletno mater njegovo. In še le, kadar osnovalni odbor to trojno nalogo svojo izpolni, namerava novce, katere je on nabral, zložiti z „Jurčičevo ustanovo“, ako sploh ostane kaj prebitka.

„Slovenski Narod“, kateri je doslej obsezel 2838 □cm. teksta, začel bode z novim letom 1882. po sklepu upravnega odbora „Narodne tiskarne“ izhajati v toliko povečani obliki, da bode vsak dan donášal 3795 □cm., tedaj skoro jedno tretjino več berila. Cena ostane mu ista kakor doslej.

Spet nov napredek! Gospod prof. Ivan Franke v Kranji je v benečanskem zlogu iz 16. stoletja narisal in g. bukvoez Janez Bonač (v Ljubljani na